

Rigsdagstidende.

1855. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 121.

Sjette Session's anden Samling.

43de Møde.

Tirsdagen d. 27de Februar.

(Fortf.)

H. SAGE (fortsat): Det gaaer ikke an at komme tilbage til de gamle Anskuelse; det er muligt, at den ærede Rigsdagsmand havde Ret, men nu fandt Repræsentationen, at det var Uret, og derfor maa han gjøre Ende paa sin Modstand; han er som god Borger forlygtet til at opfatte Loven i Mand og Sandhed og udføre den i dens Conseqventer. Det er i mine Tanker den nødvendige Conseqvent af denne Paragraph, at ingen Embedsmand, fordi han stemmer efter sin Overbeviisning, bør afsættes; dette er den constitutionelle Side af Sagen. Hvad det andet Spørgsmaal angaaer, om der er positiv Ret for Regjeringen til at affætte, da maa jeg være enig med den ærede Indenrigsminister i, at den formelle Ret er tilstede, undtagen for Dommernes Bedkommende; men jeg kan ikke være enig med den ærede sidste Taler deri, at Regjeringen, idet den, ved at nægte at modtage en Substitut, kan hindre Embedsmænd i at møde; der er endog enkelte Tilfælde, hvor Loven bestemmer, hvorledes der skal forholdes, f. Ex. med Hensyn til Biskopper, hvor Stiftsprovsten skal vicariere og i alle andre Tilfælde bør Regjeringen være tilfreds, naar Embedsmænd fremstiller en Mand, der har de Qualificationer, som Loven fordrer. Den ærede Indenrigsminister udtalte i Anledning af Justerpellautens Uttringer, at Grundloven ikke har villet, at man skulde gjøre den Forskjel, at en Embedsmand, der kunde affættes, dog ikke skulde kunne affættes af politiske

Grunde. Det er vistnok fuldkommen rigtigt, at naar man overhovedet giver Regjeringen Affættelsesretten, saa maa den udstrækkes til alle Tilfælde. Derimod troer jeg ingenlunde, at det er en rigtig Opfattelse af Grundlovens Bestemmelse, at der kun maa være forholdsvis faa Undtagelser fra Reglen om Kongens Affættelsesret. Den ærede Indenrigsminister vil vist erindre fra Forhandlingerne paa den grundlovgivende Forsamling, at Fleertallet var for at værne om Embedsmændenes politiske Selvstændighed, idet man tillige ønskede en lettere Affættelse ved Dom af uduelige og uværdige Personer. Grundlovs-Udvalget foreslog saaledes, at Minister-rådet — ikke den enkelte Minister — skulde indstille til Affættelse, og flere Forslag vidnede om den fremherskende Anskuelse; men man maatte opgive at tage endelige Bestemmelser. At Uaffætteligheden, undtagen ved Dom, ikke var paatænkt indskrænket til forholdsvis faa Embedsmænd, viser sig bedst deraf, at man fra alle Sider syntes enig om, at en meget talrig Klasse, nemlig Geistligheden, burde være blandt Undtagelserne. Den af Regjeringen nedsatte Kirkecommission har ogsaa i sit Forslag fremsat det Ønske, at Præsterne ikke skulde kunne affættes uden ved et Slags Nævninges-Dom. Der er oftere, og det ogsaa idag, nævnt Lærere, Sagsførere og Læger, som Classer, der passende kunde undtages. Naar man blot undtog disse Classer, saa vilde Antallet af de Undtagne være større end af dem, med Hensyn til hvilke Affættelsesretten blev bestaaende. Jeg troer ingenlunde, at man krænkede Grundlovens Bud ved at give særlige Love for disse enkelte Tilfælde, da man dog ikke kan lægge Tallet i hver Klasse til Grund for sin Beslutning.